

Fäbovandringen

Olof Wedin

ÅRETS FÄBOVANDRING som hade Böle i Hilleby som startplats lockade ut c:a 25 personer och tre hundar i det fina vårvädret på annandag pingst. Innan den långa vandringen begynte berättade Bengt Hillbom att före sekelskiftet fanns en fägata från Nedervägen, ungefär vid Valfridssons, tvärs över åkrarna till Böle. Den kallades "Kotä", och att namnet Böle har kommit av att korna stod och "bölade" där på kvällarna när dom ville hem. Deltagarna fick även veta hur bebyggelsen på östra sidan av Hilleåsen såg ut för 100 år sedan.

Så tog vandringen sin början på den gamla stigen. Vid "Östbergs backen" stannades det till och berättades om de som bott där och i den närmaste omgivningen. Deltagarna fick även veta att den odlade marken intill Hillevallsvägen, av gammalt har hetat "Kalkällrönningen". Färden gick vidare längs vägen men vid Hillsjöstrandsvägskalet eller som det en gång på Hilledialekt hette, "Persbackaodlingsgrinn", veks det av från vägen för att i omväxlande terräng nå slutmålet, Hilleböndernas gamla fäboplats söder om det förutvarande arrendestället Hillevallen, numera omvandlat till klubbstuga för Gävlepolis. Men under vägen dit passeras först de gamla nu igenväxta odlingsmarkerna vid "Hillströms murn" och "Ångland" varefter det gjordes en avstickare till reservatet Bladmyran där den första kafferasten togs. Uppiggade fortsatte sällskapet vidare över Rosbo, där "Bäckströms kolbotten" och "Knapern" en hög moränkulle med fin tallskog passerades för att efter en stund nå fram till "Ol-Annersrönningen", en sedan trettioalet utdikad myrmark, och därefter togs kafferast nummer två i en solig glänta. Så startades den sista etappen av vandringen, till en början genom en del plantskogar omväxlande med gammelskog för att vid "Slätfallsbacken" i kanten av "Slätmurn" nå fram till en skogsbilväg som följdes ett par hundra meter. Sista biten fram till fäboplatsen utgöres numera av ett av det moderna skogsbrukets kännemärken, en traktorväg.

Väl framkomna bjöd Linda Strandberg på hembakat gammaldags knäckebröd med "färskost" och "rörost" eller "pank" som den ibland kallas. Detta var en överraskning som rönt stor uppskattning bland deltagarna. Efter en stunds samvaro varunder en del undersökte förekomsten av den sällsynta smånunneörten på platsen, gick vandringen vidare förbi Dammbacken och bron över Verkmyraån till Hillevallsvägens slutände där Tage Tröjbom mötte med traktor och vagn i vilken vandrarna fick en relativt komfortabel hemfärd till Böle. ☀

Ronny Eriksson och Linda Strandberg bjuder på bröd och ost. Foto: LAILA WEDIN

”Hillebyns fäbodan låg ursprungligen söder om 'Polisstugan' vid Hillevallen, där stugorna var relativt väl samlade, medan Varva bys fäbodstugor var till en del mera utspridda inom ett område i närheten av Utnora, där namn som Storvallen, Lillvallen, Per-Ers-, och Ol-Persvallarna minner om vad som en gång var. Båda byarnas fäbodan hamnade inom Hilleviks bruks skogsmarker vid laga skiftet 1892, vilket hade som följd att stugorna blev flyttade. I dag finns endast två av de flyttade stugorna kvar efter Hillevallsvägen.”

[Hillebygden, Nr. 2, 1996]